Välkommen!

1. Gå till Menti.com
2. Logga in med koden 3548 6526
3. Svara på frågan:
   Var i landet sitter du?

Vi är NSPH

NSPH

fmn FÖRÄLDRAFÖRENINGEN MOT NARKOTIKA

FRISK&FRI RIKSFÖRENINGEN MOT ÄTSTÖRNINGAR

Riksförbundet Balans

Svenska OCD-förbundet

RIKSFÖRBUNDET Attention

SHEDO

SVERIGES FONTÄNHUS RIKSFÖRBUND
Medlem i Clubhouse International

rfhl Riksförbundet hela livet

åss ångestförbundet

schizofreniförbundet

spes

RSMH RIKSFÖRBUNDET FÖR SOCIAL OCH MENTAL HÄLS

SUICIDE ZERO

Visa Vägar 2023

10.00	Välkomna och intro
10.10	Socialtjänstminister Camilla Waltersson Grönvall
10.20	Introduktion: Vad är brukarinflytande?
10.45	Vikten av att arbeta med brukarinflytande i forskning
11.00	Film om vikten av delaktighet
11.05	PAUS
11.20	Metoder för att nå ut till och stärka äldre med psykisk ohälsa
11.40	Metoder för att arbeta med inflytande inom rättspsykiatrin
12.00	PAUS
13.00	Återhämtningsguiden – behövs överallt
13.20	Förbättrad återhämtning med Peer Support, en egenerfaren stödresurs
13.40	Norrbotten – regionen som vågade satsa på brukarrörelsen
14.00	PAUS
14.15	Lansering av webbutbildning i brukarinflytande
14.40	Framtidsspaning tillsammans med SKR
14.55	PAUS
15.05	Föreläsning med Frida Boisen
15.55	Avslut och tack för idag

Inledningstal

Camilla Waltersson Grönvall

Socialtjänstminister

Introduktion till brukarinflytande

Katarina Grim
Lektor i socialt arbete vid Karlstads universitet

Brukarinflytande

- Några pågående initiativ

10 maj 2023

Katarina Grim

Fil Dr i Vårdvetenskap

Lektor i Socialt arbete vid Karlstads universitet

katarina.grim@kau.se

Att ge ordet
och lämna plats
Vägledning om brukarinflytande inom socialtjänst, psykiatri och missbruks- och beroendevård
Socialstyrelsen

Patient- och brukar-
medverkan
POSITIONSPAPPER - FÖR ÖKAD KVALITET OCH EFFEKTIVITET
I HÄLSO- OCH SJUKVÅRD OCH SOCIALTJÄNST
Sveriges
Kommuner
och Landsting

MISSBRUKS- OCH BEROENDEVÅRDEN
Brukarmedverkan
METODER FÖR ATT STÄRKA BRUKARMEDVERKAN PÅ
INDIVID-, VERKSAMHETS- OCH STRUKTURNIVÅ
Kunskap till praktik

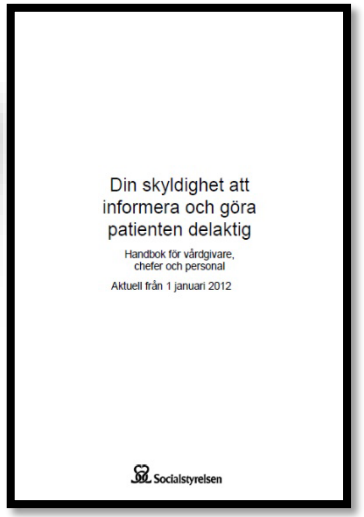
Din skyldighet att
informera och göra
patienten delaktig
Handbok för vårdgivare,
chefer och personal
Aktuell från 1 januari 2012
Socialstyrelsen

Socialstyrelsen
Nationella riktlinjer för vård
och stöd vid schizofreni och
schizofreniliknande tillstånd
Stöd för styrning och ledning
2018

BRUKAR-
MEDVERKAN
Ett nytt sätt att arbete

Din skyldighet att informera
och göra patienten
delaktig
Handbok för vårdgivare, chefer och personal
Aktuell från 1 januari 2015
Socialstyrelsen

Patientlag
Delbetänkande av Patientmaktsutredningen
Stockholm 2013
STATENS OFFENTLIGA
UTREDNINGAR
SOU 2013:2

PsykosR
projektet Bättre psykosvård
Delat beslutsfattande
Information till brukare, närstående och
vård-/omsorgspersonal om delat beslutsfattande inom
vård och stöd till personer med psykossjukdomar.
BRUKARE
Personer med psykisk ohälsa, patienter eller kunder som använder stöd eller vård i kommun och/eller landsting kallas i broschyren för brukare.
VÅRD- OCH OMSORGSPERSONAL
Personer som arbetar med vård och omsorg inom landsting eller kommun.

FORSKNING
I KORTHET
#5
FORTE
Forskningsrådet för
hälsa, arbetsliv och välfärd
BRUKAR-
MEDVERKAN
Forskning med och om
brukarmedverkan
Brukarmedverkan inom forskning är ett område under utveckling → Det kan handla om att involvera brukare i delar av en forskningsprocess → Eller att i samverkan med brukare utveckla verksamheter som till exempel vård → Det kan också innebära att vetenskapligt studera brukarmedverkan i forskning → Forskare och brukare ställs dock inför en rad utmaningar

Ny
socialtjänstlag
SÄRTRYCK UR
HUVUDBETÄNKANDE AV SOCIALTJÄNSTKOMMITTÉN
SOU

Tre nivåer för inflytande

- **Individnivån.** Den enskildes möjligheter att påverka sin livssituation och de stödinsatser som hon eller han är föremål för

- **Verksamhetsnivån.** Patienters, brukares och anhörigas möjligheter att vara delaktiga i beslut som fattas i verksamheter inom socialtjänst och psykiatri

- **Systemnivån.** Inflytande på ett övergripande plan. T ex genom att vara remissinstans, ge underlag till politiska beslut eller vara med och utforma policyprogram

Metoder och strategier för att stödja återhämning och ökat inflytande

- *Återhämtningsguiden*
- *Peer support*
- *DBF - delat beslutsfattande*
- *IPS - individual placement and support*
- *BI - brukarstyrd inläggning*
- *SIP – samordnad individuell plan*
- *CM – Case management – Vård och stödsamordning*
- *Act, R-act, och F-act*
- *Brukarrevision*
- *Brukarråd*

Några fynd från en studie om kunskapsrättvisa – inflytande på verksamhetsnivå

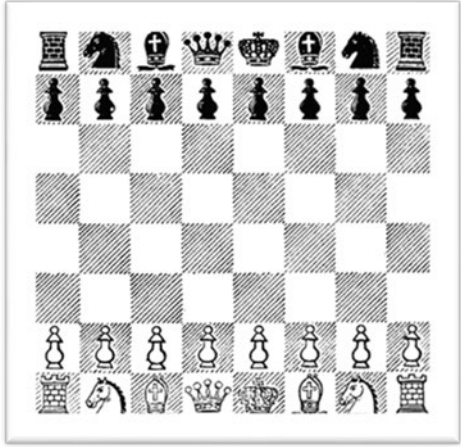

Fortfarande stigmatiserande föreställningar

Ojämn och orättvis fördelning av resurser

Tidsbegränsade projekt leder sällan till hållbar implementering

Men också…

Pågående kulturförändring

Brukarkunskapen används mer systematiskt

Metoder som bygger på brukarkunskap används allt mer

Grim K, Näslund H, Allaskog C, Andersson J, Argentzell E, Broström K, Jenneteg FG, Jansson M, Schön U-K, Svedberg P, Svensson S, Wåhlstedt S and Rosenberg D (2022) Legitimizing user knowledge in mental health services: Epistemic (in)justice and barriers to knowledge integration. Frontiers of Psychiatry

Delat beslutsfattande – en metod och ett förhållningssätt

Introduktion	Jämföra alternativ	Brukarens syn och avvägningar	Beslut	Uppföljning
Skapa gemensam agenda. Beskriv inblandades roller	Brukarens och personalens alternativ. Fördelar och nackdelar.	Diskussion kring alternativ och val. Är brukaren redo?	Ett informerat och välgrundat beslut fattas	Tydliggör hur och när beslutet ska följas upp. Vem kontakta?

Vägar till Delaktighet

Nivå 5 Medbestämmande (bestämma)
Brukare delar makt och ansvar över aktiviteter och beslutsfattande

Nivå 4 Samarbete (genomföra)
Brukare involveras i beslutsfattande processer

Nivå 3 Dialog (resonera)
Brukares åsikter och synpunkter beaktas

Nivå 2 Konsultation (tycka)
Brukare får stöd i att uttrycka sina åsikter och synpunkter

Nivå 1 Information (veta)
Brukare får information och blir lyssnade till

Att bli lyssnad på och få information räcker inte för att man ska känna sig delaktig!

Pågående studie om Delat beslutsfattande i samband med SIP (samordnad individuell planering)

Stegen i delat beslutsfattande

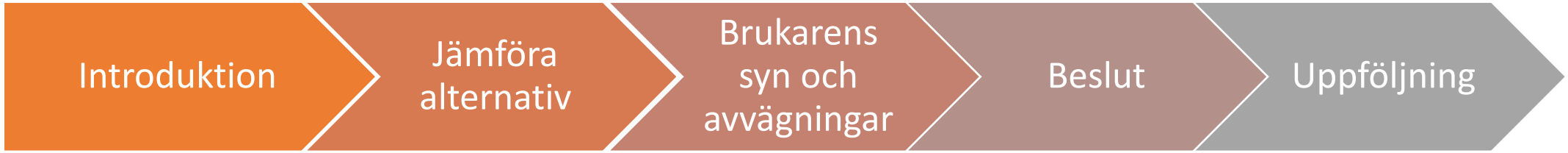

Stegen i SIP

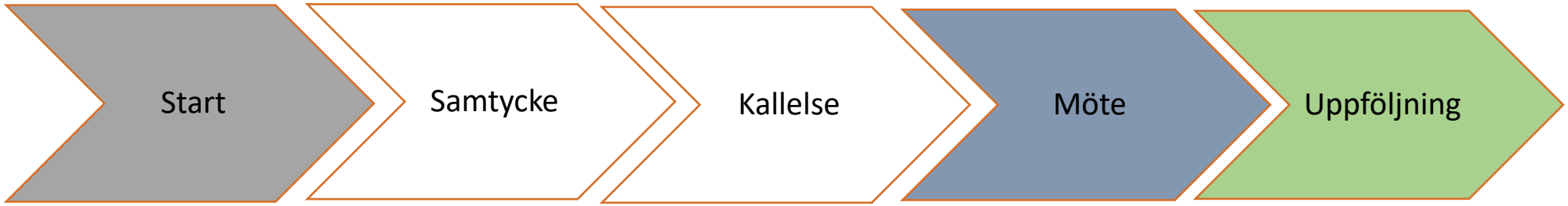

Syftet med mötet
Hur fungerar bef. insatser?
Synpunkter & önskemål
Kortsiktiga & Långsiktiga mål

”I am not the problem… I am part of the solution.”

Patricia Deegan

Tack för att ni lyssnade!

Samtal om forskning och brukarmedverkan

Anneli Gustavsson
Samordnare UserInvolve, NSPH

Katarina Grim
Lektor i socialt arbete vid Karlstads universitet

Paus till 11.20

Svara på frågor i Menti under pausen!

1. Gå till Menti.com
2. Logga in med koden 3548 6526

Men hur gör vi då?

Metoder, tips och inspiration

Metoder för att nå ut till, och stärka, äldre personer med psykisk ohälsa

Zarah Melander
Intressepolitiskt ombud, NSPH

Linnea Eriksson
Kommunikatör, NSPH

Nå ut till och stärka äldre med psykisk ohälsa

NSPH

MED STÖD FRÅN ALLMÄNNA ARVSFONDEN

Material för att stärka äldres psykiska hälsa

Materialet hittas här: https://nsph.se/sa-har-paverkar-vi/projekt/aldras-och-ma-bra/

Rapporten Se mig hela livet!

- Dokumentation av äldres erfarenheter
- Fokusgrupper och djupintervjuer med personer i Region Sörmland
- Innehåller:
  - Sammanfattning av dokumentation
  - Identifierade utvecklingsbehov
  - NSPH:s förslag på åtgärder och insatser

- Kan användas som stöd för att utveckla verksamheten!

ÅLDRAS OCH MÅ BRA

Introduktionskurs
Åldrande och psykisk ohälsa

(H)JÄRNKOLL
Psykiska olikheter – lika rättigheter

1. Åldras och må bra – Inledning

Inledning till kursen Åldrande och psykisk ohälsa – en introduktionskurs

I denna film ges en introduktion till fältet och varför denna kurs behövs. Här presenteras kort fakta om psykisk ohälsa bland äldre, okunskap och fördomar om psykisk ohälsa, livsförändringar och deras påverkan på psykisk hälsa, samt riskfaktorer för psykisk ohälsa.

Diskutera tillsammans i gruppen eller reflektera själv:

- Vilka stereotypa föreställningar om äldre personer och åldrande har du själv?
- Hur tänker ni kring den somatiska symtombilden? Funderar ni över om det kan finnas en psykisk ohälsa bakom värkande kroppar och fysiska symtom?

Del 2. Riskfaktorer →

ÅLDRAS OCH MÅ BRA

Fakta- och arbetsbok
Strategier för att åldras och må bra

- Fakta om att åldras med psykisk ohälsa och att vara äldre anhörig
- Berättelser från äldre anhöriga och äldre med psykisk ohälsa
- Information om stödjande insatser
- Verktyg och övningar

ÅLDRAS OCH MÅ BRA

Filmserie
Två generationer pratar om psykisk ohälsa

ÅLDRAS OCH MÅ BRA

Samtalsövning Åldras och må bra

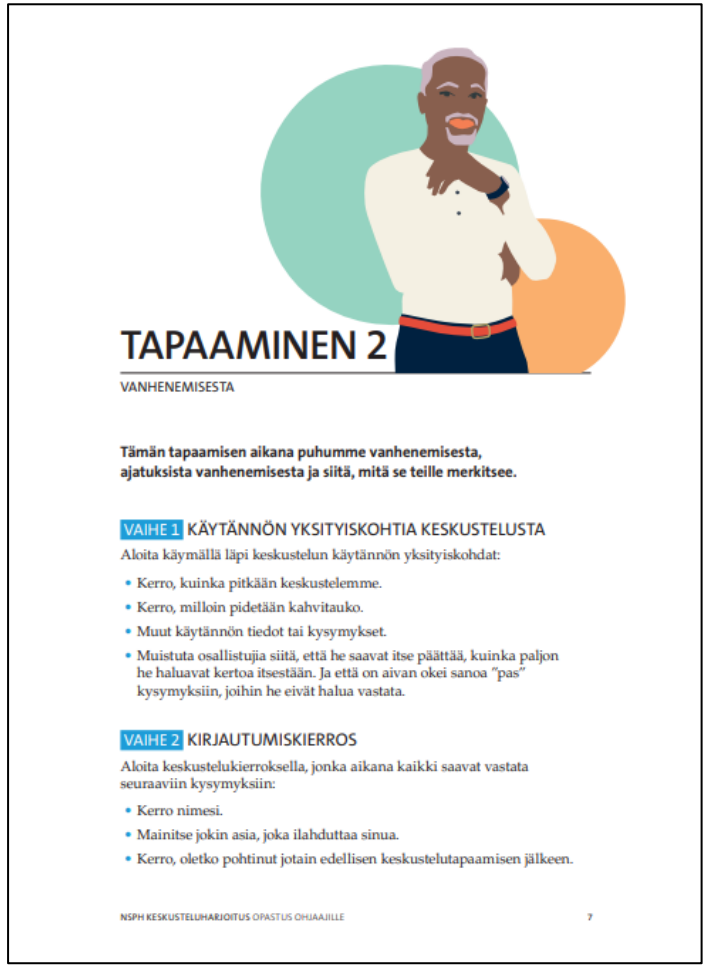

TAPAAMINEN 2

VANHENEMISESTA

Tämän tapaamisen aikana puhumme vanhenemisesta, ajatuksista vanhenemisesta ja siitä, mitä se teille merkitsee.

VAIHE 1 KÄYTÄNNÖN YKSITYISKOHTIA KESKUSTELUSTA

Aloita käymällä läpi keskustelun käytännön yksityiskohdat:

- Kerro, kuinka pitkään keskustelemme.
- Kerro, milloin pidetään kahvitauko.
- Muut käytännön tiedot tai kysymykset.
- Muistuta osallistujia siitä, että he saavat itse päättää, kuinka paljon he haluavat kertoa itsestään. Ja että on aivan okei sanoa "pas" kysymyksiin, joihin he eivät halua vastata.

VAIHE 2 KIRJAUTUMISKIERROS

Aloita keskustelukierroksella, jonka aikana kaikki saavat vastata seuraaviin kysymyksiin:

- Kerro nimesi.
- Mainitse jokin asia, joka ilahduttaa sinua.
- Kerro, oletko pohtinut jotain edellisen keskustelutapaamisen jälkeen.

NSPH KESKUSTELUHARJOITUS OPASTUS OHJAAJILLE 7

ÅLDRAS OCH MÅ BRA

Vad säger Oxelösunds kommun?

svt NYHETER

Nyheter | Lokalt | Sport | SVT Play | Barn

/ UUTISET

– Hyvinvoinnista ja ikääntymisestä on hyvä keskustella omalla äidinkielellä, sanoo Oxelösundin hallintoaluekoordinaattori Päivi Hellberg. Foto: SVT

Tämän vuoksi varttuneet tarvitsevat oman

ÅLDRAS OCH MÅ BRA

Samtalsövning Åldras och må bra

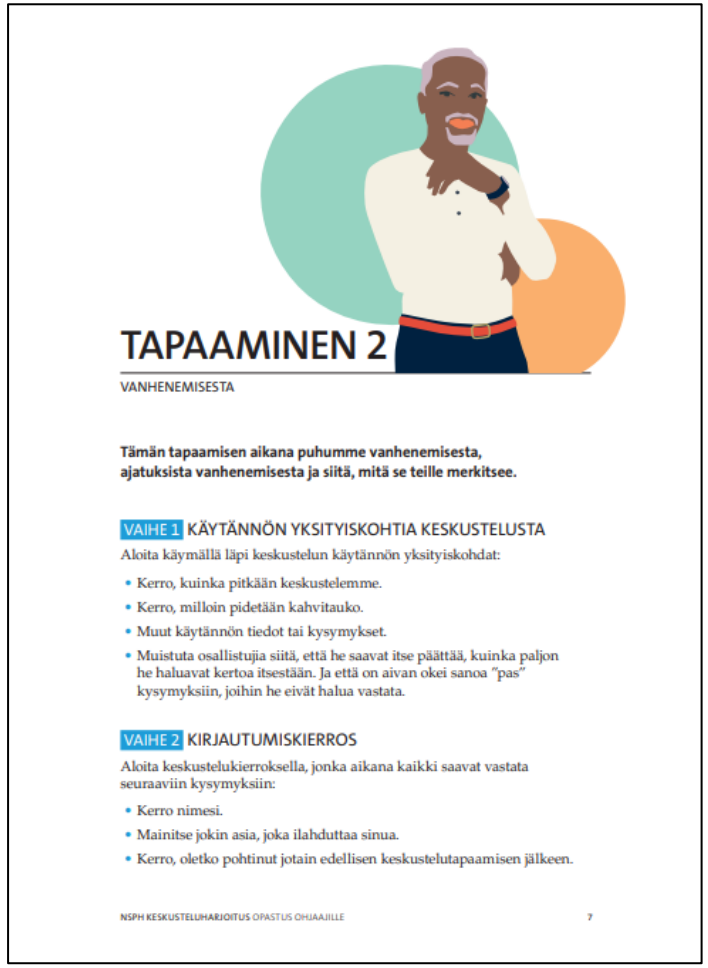

TAPAAMINEN 2

VANHENEMISESTA

Tämän tapaamisen aikana puhumme vanhenemisesta, ajatuksista vanhenemisesta ja siitä, mitä se teille merkitsee.

VAIHE 1 KÄYTÄNNÖN YKSITYISKOHTIA KESKUSTELUSTA

Aloita käymällä läpi keskustelun käytännön yksityiskohdat:

- Kerro, kuinka pitkään keskustelemme.
- Kerro, milloin pidetään kahvitauko.
- Muut käytännön tiedot tai kysymykset.
- Muistuta osallistujia siitä, että he saavat itse päättää, kuinka paljon he haluavat kertoa itsestään. Ja että on aivan okei sanoa "pas" kysymyksiin, joihin he eivät halua vastata.

VAIHE 2 KIRJAUTUMISKIERROS

Aloita keskustelukierroksella, jonka aikana kaikki saavat vastata seuraaviin kysymyksiin:

- Kerro nimesi.
- Mainitse jokin asia, joka ilahduttaa sinua.
- Kerro, oletko pohtinut jotain edellisen keskustelutapaamisen jälkeen.

NSPH KESKUSTELUHARJOITUS OPASTUS OHJAAJILLE 7

ÅLDRAS OCH MÅ BRA

Slutkonferens

Psykisk ohälsa har ingen ålder!

Kunskap, verktyg och lärdomar från NSPH:s projekt Åldras och må bra

NSPH / EVENEMANG / EVENEMANG / ÄLDRE / PSYKISK OHÄLSA HAR INGEN ÅLDER

En halvdagskonferens om äldres psykiska hälsa. Ta del av aktuell kunskap inom området, inspirerande exempel och konkreta verktyg för att kunna arbeta vidare. Kristina Båth, tidigare kanslichef för RSMH, leder oss genom förmiddagen.

Konferensen vänder sig till beslutsfattare och profession inom vård och omsorg, myndighetspersoner och intresseorganisationer inom området psykisk hälsa, men är öppen för alla med intresse för området.

Se konferensen i efterhand

Finns att titta på via: https://nsph.se/evenemang/psykisk-ohalsa-har-ingen-alder/

ÅLDRAS OCH MÅ BRA

Sammanfattning
Material äldres psykiska hälsa

- **Rapport** ”Se mig hela livet”
- **Introduktionskurs** om åldrande och psykisk ohälsa
- **Arbets- och faktabok** ”Strategier för att åldras och må bra”
- **Filmad samtalsserie** "Två generationer pratar om psykisk ohälsa”
- **Samtalsövning** Åldras och må bra på svenska och finska
- **Slutkonferens** finns tillgänglig att se i efterhand

Allt material hittas här: https://nsph.se/sa-har-paverkar-vi/projekt/aldras-och-ma-bra/

Tack!

Zarah Melander, intressepolitiskt ombud
zarah.melander@nsph.se

Linnea Eriksson, kommunikatör
linnea.eriksson@nsph.se

Hemsida: nsph.se

Facebook: Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa, NSPH

Metoder för att arbeta med inflytande i rättspsykiatrin

Emelie Lundin
Projektledare, NSPH

INFLYTANDE i rättspsykiatrin

PATIENTER ANHÖRIGA VÅRD SAMHÄLLE

”Metoder för att arbeta med inflytande inom rättspsykiatrin”

MED STÖD FRÅN ALLMÄNNA ARVSFONDEN

Presentation av projekt *Inflytande i rättspsykiatrin*

***Visa Vägar* NSPH, Stockholm 10 maj 2023**

Projekt *Inflytande i rättspsykiatrin*

- Treårigt Arvsfondsprojekt (1 april 2020 - 31 mars 2023).
- Regionsjukhuset Karsudden, Rättspsykiatri Vård Stockholm, Rättspsykiatriska kliniken i Säter, Rättspsykiatriska Regionkliniken i Vadstena, Rättspsykiatriska Regionkliniken i Växjö och Rättspsykiatri Region Örebro län.
- Sveriges kommuner och regioner (SKR) samt Studieförbundet Vuxenskolan och Sensus studieförbund i Östergötland.
- Olika lokala brukarföreningar såsom Attention Kronoberg, Autismföreningen i Östergötland, RSMH i Norrköping, i Örebro, och i Stockholms län, Hjärnkoll i Örebro, Verdandi i Nyköping och i Örebro, Schizofreniföreningen i Stockholm, Schizofreniföreningen i Katrineholm, Vingåker och Flen samt föreningen Balans i Dalarna och OCD-föreningen i Dalarna.

Fakta om rättspsykiatri

- Ca 2 000 personer per år vårdas i slutenvården (14% kvinnor, 86% män).
- Schizofreni vanligaste diagnosen (43% kvinnor, 56 % män). Andra diagnoser är till exempel övriga psykoser, neuropsykiatriska syndrom, affektiva syndrom, autismspektrum, personlighetssyndrom. Majoriteten patienter erhåller också missbruksbehandling under sin vårdtid (85% under 2022).
- Begånget brott under påverkan av s.k. allvarlig psykisk störning (APS). APS är ett juridiskt begrepp.
- För att placeras i rättspsykiatrisk vård ska en brottmålsdom föreligga.
- Tillräknelighets-begreppet gäller inte i Sverige (till skillnad mot i övriga Europa/västvärlden).

  Vid APS ska personen i första hand dock inte dömas till fängelse, utan hellre överlämnas till vård.
- Dubbelt uppdrag - dels vård, dels samhällsskydd och påföljd.

Källa: Årsrapport RättspsyK2022: https://registercentrum.blob.core.windows.net/rattspsyk/r/RattspsyK-Arsrapport-2022-BJx5fEMiz3.pdf

Syfte och mål

- Öka patienternas möjligheter att påverka dels sin egen vård, dels hur vården bedrivs i ett större perspektiv.

- Öka klinikernas möjligheter att styra sina verksamheter utifrån patienternas behov och synpunkter. Ett annat viktigt område har handlat om att minska självstigmat hos målgruppen.

- Prova olika metoder och bygga upp lokala nätverk där brukarrörelsen och den rättspsykiatriska professionen kan lära känna varandra och hitta nya samarbeten.

Metoder för ökad egenmakt och minskat stigma

Egenmakt:

- Bli medveten om och kunna påverka det närmaste i ens tillvaro och livssituation.
- Möjligheter och kraft att styra och förändra, både den egna vardagen och större sammanhang.
- Nå sin egen bästa möjliga potential och kunna ta initiativet inför de utmaningar man möter i livet.

Projektaktiviteter:

- Fokusgrupper för patienter och anhöriga (8 grupper och 35 personer)
- Studiecirklar för patienter och anhöriga (19 studiecirklar och 87 personer)
- Hjärnkollambassadörer i rättspsykiatri (5 personer och 17 tillfällen)

Metoder för ökad kunskap och nya arbetssätt i vården

<u>Patientforum enligt NSPH Skånes modell:</u>

Regelbundna mötesforum på avdelning med utbildad egenerfaren samtalsledare. Deltar gör även en chef som för anteckningar. Dokumentationen används i det fortsatta förändrings- och förbättringsarbetet i verksamheten.

Projektaktiviteter:

- Patientforum enligt NSPH Skånes modell 5 kliniker/verksamheter (Säter, Vadstena, Växjö, Örebro och Stockholm) och sammanlagt 17 avdelningar.

- Referensgrupper 2 kliniker (Vadstena och Växjö) där patienter och anhöriga organiserats att ge input och perspektiv på olika verksamhetsområden.

Metoder för kvalitetssäkring genom samverkan och representation

Genom patientråd/förtroenderåd/brukarråd kan patienter utses att representera och lära sig föra gruppens talan.

Brukarstyrd brukarrevision: En undersökning där enkät och djupintervjuer genomförs av personer med tidigare egen erfarenhet av psykisk ohälsa och av att vara patient i psykiatrin.

Projektaktiviteter:

- Utbildning och olika stödinsatser riktade till patientråd/förtroenderåd på två kliniker (Karsudden och Säter) vid sammanlagt 13 tillfällen.
- Två brukarrevisioner har genomförts (Karsudden och Örebro). Sammanlagt cirka 200 patienter fått möjligheten att delta i en anonym enkät om hur de upplever vården och tillvaron. Cirka 50 % valde att delta. Enkät följdes upp med 23 djupintervjuer.

Utmaningen i vårdens viktiga uppdrag

Rättspsykiatrin upplevs ofta av patienter

tyvärr som innehållsfattig, med stort fokus på det

som inte fungerar hos en själv.

Vårdens fokus på medicinering upplevs också ta över annat.

Många beskriver att det känns mer som ”förvaring”.

Därför behövs ett mer meningsfullt och återhämtningsinriktat

innehåll i vården.

.

Metoder för att öka vårdens kvalitativa innehåll

Vad menas med återhämtning?

- Att efter kris eller sjukdom kunna omorientera sig.
- Revidera sina förväntningar mot nya drömmar och mål i livet.
- Känna hoppet om ett bättre liv och en ny framtid.
- Att hitta goda vanor och tankesätt som stärker en i ens vardag.

Projektaktiviteter:

- Aktiviteter kring materialet *Återhämtningsguiden – för dig som mår dåligt* har genomförts hos en klinik (Vadstena). Personal och patienter har deltagit i utbildningsträffar och workshops vid 9 tillfällen.
- *Återhämtningsguiden* har implementerats att använda i samtal och det stödjande arbetet mellan kontaktperson och patient, som ett komplement till vårdplan.

Patientens unika kunskap om sig själv

”Varje patient har unik kunskap om sig själv och sina behov, förväntningar och resurser. Resultatet av behandlingen blir bättre om patienten är delaktig i vården. Det är dessutom lagstadgat att patienten och de närstående ska vara delaktiga i vård och behandling.” (Socialstyrelsen https://patientsakerhet.socialstyrelsen.se/arbeta-sakert/patientens-delaktighet/)

”Epistemisk orättvisa” (Fricker 2007)**:**

- Deltagarorättvisa = Att inte inkluderas som en fullvärdig partner.
- Vittnes(o)rättvisa = Att ignoreras eller inte bli trodd.
- Tolknings(o)rättvisa = När ens kunskaper inte kan förstås.

Metoder för ökad och spridd kunskap

- ”Från utredning till utskrivning” (den rättspsykiatriska processen) 2020
- ”Trygghet och säkerhet för patienter” 2021
- ”Läkemedel och vårdskador i rättspsykiatrin” 2022
- ”Inflytande och delaktighet i rättspsykiatrin” 2022
- ”Hur går en rättspsykiatrisk undersökning till och när kan man dömas till rättspsykiatrisk vård?” (samarbete med RMV) 2022
- ”Möjligheter framåt för rättspsykiatrin” 2023

Den samlade kunskapen lever vidare genom alla som medverkat, deltagit, mötts, lyssnat, läst och nåtts av projektets olika aktiviteter och insatser - vilket under dessa år uppgår till över 5 000 personer.

Tack för att ni lyssnade!

Ta del av projektets resultat:

facebook.com/inflytandeirattspsykiatrin

www.nsph.se/sa-har-paverkar-vi/projekt/inflytande-i-rattspsykiatrin

www.aterhamtningarmojligt.se

MED STÖD FRÅN ALLMÄNNA ARVSFONDEN

INFLYTANDE i rättspsykiatrin

PATIENTER ANHÖRIGA VÅRD SAMHÄLLE

Paus till 13.00

Svara på frågor i Menti under pausen!

1. Gå till Menti.com
2. Logga in med koden 3548 6526

Välkommen tillbaka!

13.00	Återhämtningsguiden – behövs överallt
13.20	Förbättrad återhämtning med Peer Support, en egenerfaren stödresurs
13.40	Norrbotten – regionen som vågade satsa på brukarrörelsen
14.00	PAUS
14.15	Lansering av webbutbildning i brukarinflytande
14.40	Framtidsspaning tillsammans med SKR
14.55	PAUS
15.05	Föreläsning med Frida Boisen
15.55	Avslut och tack för idag

Från vårdcentral till heldygnsvård – Återhämtningsguiden behövs överallt

Linda Nordström
NSPH Skåne

Sanna Esaiasson
NSPH Skåne

Återhämtningsguiden

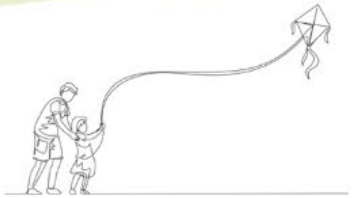

Förbättrad återhämtning med Peer Support, en egenerfaren stödresurs

Filippa Gagner Jenneteg
NSPH Västra Götaland

Sonny Wåhlstedt
NSPH Västra Götaland

METOD
HAND
BOK
Riktlinjer för
utbildning,
implementering
och anställning
inom peer support
Andra upplagan
Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa
introducerar peer support i Sverige
peer SUPPORT
Personlig Egenerfaren Resurs

Norrbotten – regionen som vågade satsa på brukarrörelsen

Conny Allaskog
NSPH

Helena Asklund
Utvecklingsledare vid Norrbottens kommuner

NSPH

NSPH

Samverkan för Psykisk Hälsa i Norrbotten

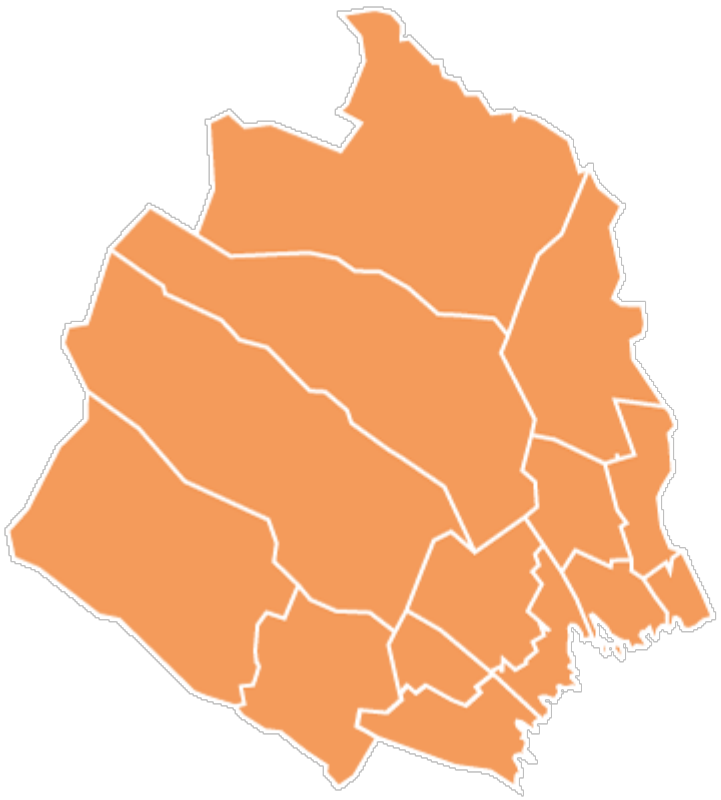

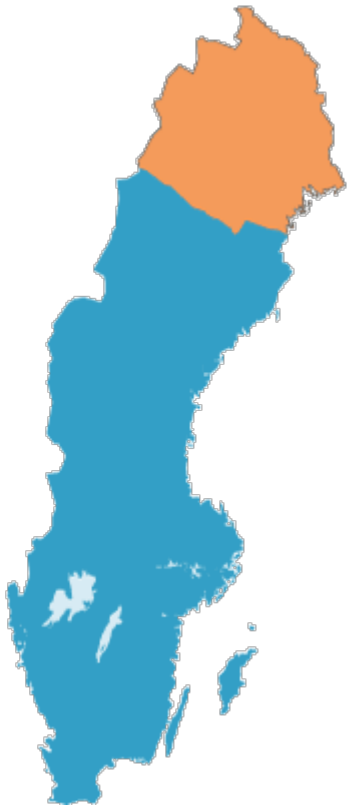

Tips till regioner som vill komma igång!

- Ta hjälp av brukarrörelsen
- Var lyhörd för brukarrörelsens kunskap och önskemål
- Skapa tillit mellan hälso- och sjukvården, kommunerna och brukarrörelsen
- Avsätt pengar för brukarrörelsens arbete

Paus till 14.15

Svara på frågor i Menti under pausen!

1. Gå till Menti.com
2. Logga in med koden 3548 6526

Lansering av webbutbildning i brukarinflytande

Lovisa Lundqvist
NSPH

Innehåll

- Bakgrund till utbildningen
- Utbildningens innehåll
- Hur ni kan använda utbildningen

Bakgrund till utbildningen

Historien bakom

- För ett år sen lanserades *Handbok i brukarinflytande*.
- NSPH Västra Götaland arbetade under 2022 fram en webbutbildning.
- Utifrån deras utbildning har vi nu utvecklat och anpassat så att den kan användas i hela Sverige.

Evidensbaserad praktik

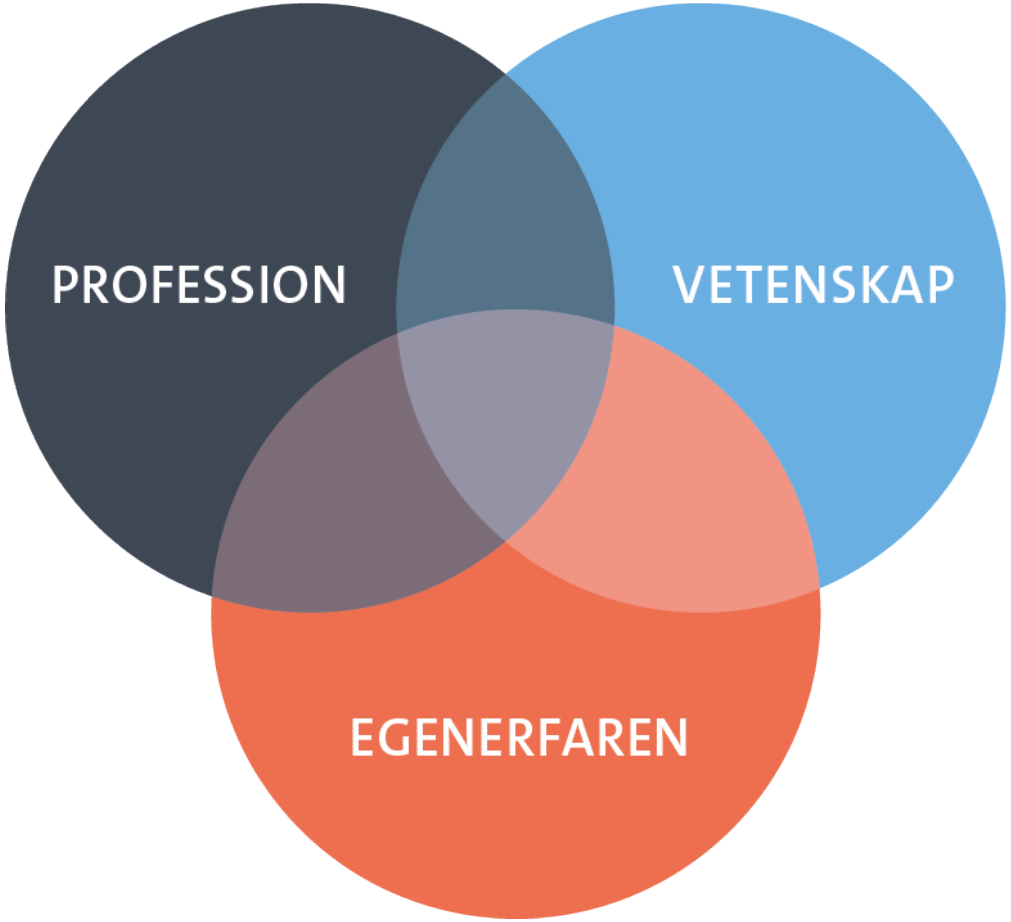

Syfte

- Att på ett lättillgängligt och inspirerande sätt underlätta arbetet med att ta fram metoder och aktiviteter för ökat brukarinflytande.
- Utbildningen är kostnadsfri.
- Anpassad efter tre målgrupper.
- Testad av personer ur målgrupperna.

Utbildningens innehåll

Fakta och inspiration

NSPH

11.4 – Hur gör v

Webbutbildning i brukarinflytande – För dig so

Patientforum går att använda i de allra
psykisk ohälsa.

Gör så här:

- Rekryter och utbilda samtalsledare, i n
- Informera både patienter och persona
- Boka lokal och avsett tid för att starta i

För er som vill starta upp ett patient
Skånes hemsida. Där kan du ladda n
tydlig beskrivning av vad patientforu
patientforum kan startas upp och et

Till NSPH Skånes hemsida

Föregående Sida

4. Dags för reflektion

Webbutbildning i brukarinflytande – För dig som är chef eller beslutsfattare > 4. Dags för... GENOMFÖRD

Nu är du klar med kapitlet som handlar om vad brukarinflytande är och varför det är viktigt att arbeta med. Avsätt lite tid för att reflektera kring följande frågor:

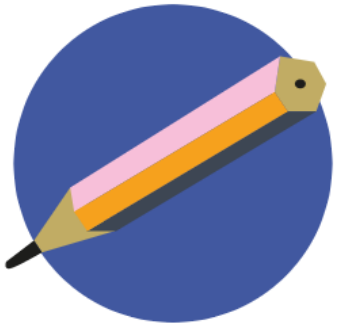

- På vilket sätt tror du att brukarinflytande kan göra din verksamhet bättre?
- Har du erfarenhet av att arbeta med brukarinflytande sedan tidigare? I så fall: vad för slags inflytande och hur arbetade ni med det?
- Vad ser du för utmaningar med att påbörja arbetet med brukarinflytande?

Det är bra om du antecknar och sparar dina svar. Om ni är flera från er verksamhet som deltar kan anteckningarna fungera som underlag för kommande planering av brukarinflytandearbetet på er arbetsplats.

Föregående Avsnitt | Tillbaka till Kurs | Nästa Avsnitt

7.1 – Våra återhämtningsguid

ed chef

ef eller beslutsfattare > 10. Verksa... GENOMFÖRD

karrevisioner i sin verksamhet och hennes

till Avsnitt

Nästa Sida

9. Verksamhetsnivå – Brukarråd

Webbutbildning i brukarinflytande – För dig som är chef eller beslutsfattare > 9. Verksam... GENOMFÖRD

Ett brukarråd kan vara utformat på olika sätt, beroende på om det sker på verksamhetsnivå eller systemnivå. I grunden bygger det på att brukarrepresentanter är med och påverkar innehållet i en verksamhet.

Ett brukarråd bidrar med viktig kunskap och inifrån-perspektiv på verksamhetens arbete, gynnar samarbete och dialog med de föreningar som representeras samt bygger förtroende mellan verksamheter och brukarrepresentanter.

Den här filmen beskriver vad ett brukarråd är.

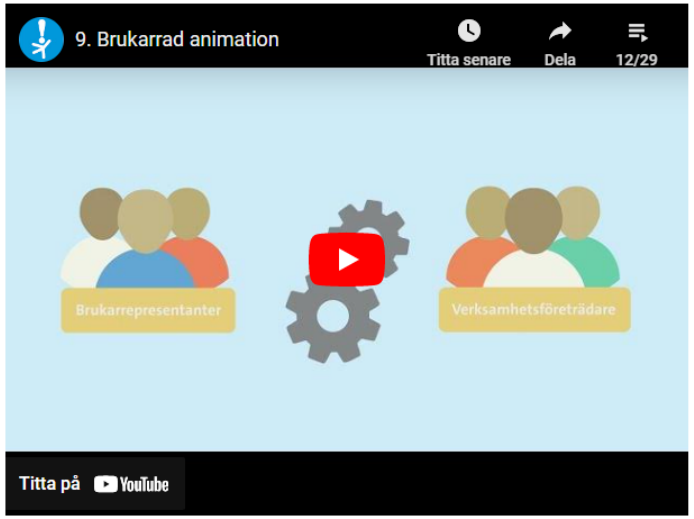

Påbörja avsnitt

Utbildningens delar

1. Vad är brukarinflytande

2. Våra aktiviteter

3. Komma igång med brukarinflytande

De tre vägarna

För dig som är chef eller beslutsfattare

Fokuserar på det strategiska arbetet med brukarinflytande.

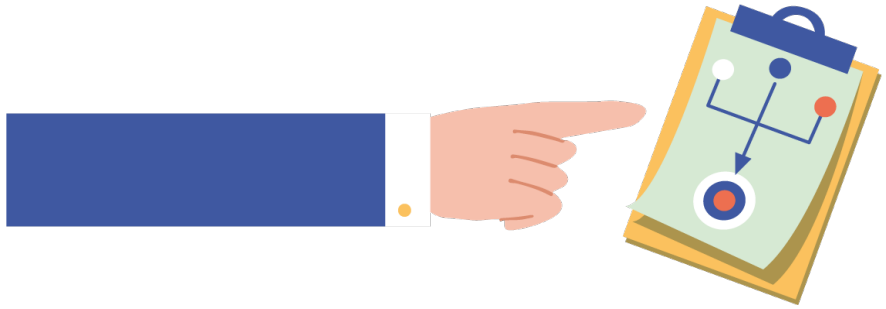

Riktar sig till

- Alla typer av chefer
- Politiker

För dig som jobbar inom vård och omsorg

Fokuserar på det praktiska i att strata igång aktiviteter.

Riktar sig till

- Vårdpersonal
- Anställda inom kommun och region

För dig som är aktiv i brukarrörelsen

Fokuserar på hur aktiviteterna kan användas för att stärka brukarrörelsen samt hur man som rörelse kan påverka beslutsfattare.

Riktar sig till

- Aktiva i brukarföreningar och nätverk
- Personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa
- Anställda i brukarföreningar

Hur ni kan använda utbildningen

För egen kompetensutveckling

- Utbildningen tar 2-3 timmar att genomföra
- Går att dela upp den i flera omgångar
- Kom ihåg reflektionen

”Den här hade jag behövt när jag var ny på arbetet för att sätta mig in i dessa frågor.”
- personal inom kommun

För att diskutera frågorna gemensamt

- Dela upp utbildningen i tre delar
- Alla i personalen genomför utbildningen på varsitt håll
- Reflektionsfrågorna används som underlag till era möten

”Jag vill att all min personal går den här utbildningen så att vi kan diskutera på våra arbetsplatsträffar”

- Chef för vårdavdelning

För att stärka er förening eller nätverk

- Alla berörda tar del av utbildningen på egen hand
- Använd diskussionsfrågorna för att stärka er som förening eller nätverk i frågor om brukarinflytande

”Utbildningen gav mig argument att använda när jag ska möta företrädare för vård och omsorg”
- Aktiv i brukarrörelsen

NSPH
Digital utbildningsplattform

Gå till NSPH.se

Talande webb | Translate | Sök... | SÖK

HEM | MIN SIDA | KONTAKTUPPGIFTER

Webbutbildning i brukarinflytande

Här har vi samlat all vår erfarenhet och kunskap i tre utbildningar om brukarinflytande. Vill du skapa en bättre vård i nära samverkan mellan egenerfarna, professionen och vetenskapen? Då har du hittat helt rätt!

Utbildning.nsph.se

5

För dig som är chef eller beslutsfattare

Du kommer få lära dig:

- Vad brukarinflytande är.
- Brukarinflytande på individ-, verksamhets- och systemnivå.
- Hur du kan jobba systematiskt för att implementera brukarinflytande.

Till utbildningen

För

- I
verk

Till utbildningen

För dig som är aktiv inom brukarrörelsen

Du kommer få lära dig:

- Vad brukarinflytande är.
- Hur du kan arbeta systematiskt för att implementera brukarinflytande.
- Aktiviteter och arbetssätt för att stärka den lokala brukarrörelsens arbete med. brukarinflytande

Till utbildningen

Framtidsspaning

Conny Allaskog
NSPH

Kristina Videla
Sveriges kommuner och regioner

NSPH

Sveriges Kommuner och Regioner

Paus till 15.05

Svara på frågor i Menti under pausen!

1. Gå till Menti.com
2. Logga in med koden 3548 6526

Tack för idag!

Skriv gärna vad du tar med dig
från Visa Vägar 2023:

1. Gå till Menti.com
2. Logga in med koden 3548 6526